

De Lutherse kerk te Hoorn

Willeke Jeeninga, *De Lutherse kerk te Hoorn. Hoorn, Vereniging Oud Hoorn, 1995. Bouwhistorische reeks Hoorn, deel 6. f 30,-*

Op 18 november 1995 verscheen het zesde deel in de Bouwhistorische reeks Hoorn over de Lutherse kerk aan de Ramen van de hand van Willeke Jeeninga, die ook de delen 2 en 3 over 't Rooie Dorp en Twaalf Hoornse Poortjes voor haar rekening nam.

Na een inleidend hoofdstuk over de Lutherse gemeenten in Nederland en in Hoorn en de inrichting van de Lutherse liturgie beschrijft zij in drie hoofdstukken de geschiedenis van het kerkgebouw, stijl en decoratie en de restauraties van 1825 tot 1994-1995. Een hoofdstuk over de gemeenteleden besluit het eerste gedeelte van het boek.

Het tweede gedeelte bevat vijftien uiteenlopende bijlagen: inventarissen, bestekken, reglementen en instructies, naamlijsten en genealogische overzichten van Lutherse families.

In het eerste hoofdstuk mis ik een beknopte uitleg van de "Augsburgse Confessie". Wat geloven de Lutheranen en waarin onderscheiden zij zich van andere protestantse godsdiensten? Natuurlijk is dit geen theologisch boek, maar de meeste lezers zullen wat dit betreft 'buitenstaanders' zijn en behoefte hebben aan enige informatie op dit punt.

Hoofdstuk 2, 'de geschiedenis van het kerkgebouw', had beter 'de geschiedenis van de bouw' kunnen heten. Het hoofdstuk eindigt immers met de inwijding van de nieu-

we kerk op 2 juli 1769. Hoofdstuk 4 vervolgt dan de geschiedenis van het kerkgebouw aan de hand van de restauraties vanaf 1825 tot nu toe.

Bij de vijftien bijlagen zijn helaas, met uitzondering van nummer 8, geen bronnen vermeld. De meeste zullen berusten in het archief van de Lutherse gemeente van Hoorn, waarvan een plaatsingslijst bestaat met voorlopige inventarisnummers.

Ook mis ik een verantwoording van de keuze van de bijlagen.

Het is niet duidelijk waarom de naamlijst der kerke-raadsleden (bijlage 6) maar tot 1868 is opgenomen en niet is bijgewerkt tot 1995. Dat is een beetje jammer.

Hetzelfde bezwaar geldt de paragraaf over het koster-schap (pag. 78 t/m 83), die om even onduidelijke redenen in de dertiger jaren van deze eeuw wordt afgebroken.

Dit neemt niet weg dat ik grote bewondering voor dit werk heb. Willeke Jeeninga is er in geslaagd een schat aan informatie op een overzichtelijke wijze bijeen te brengen. De rijkdom aan illustraties geeft dit boek extra waarde.

In drie jaar zijn zes delen van de Bouwhistorische reeks Hoorn verschenen. Het mag wel eens zwart op wit gezegd worden dat dit resultaat nooit bereikt zou zijn zonder de formidabele inzet en dadendrang van Arie Boezaard. Ik ben er van overtuigd dat al de anderen, die tot nu toe aan deze reeks hun beste krachten hebben gegeven, dit zullen onderschrijven.

Ik hoop van harte dat de Publicatiestichting Bas Baltus, die de uitgave van deze reeks gaat overnemen, de vaart erin weet te houden. LH

Hoorn oh ja

Hoorn oh ja. Van mensen en dingen die voorbij gingen 1995. Samenstelling Herman Lansdaal Hans Schipper en Pim van der Waal. Hoorn, VVV Hoorn, 1995.

Als je kijkt naar de jaren waarover 'Hoorn oh ja' iets vertelt, mag dit jaarboekje nu zijn eerste lustrum vieren. Het moderne vervolg op de Kroniek van Velius zoekt intussen een andere uitgever, want de Hoornse VVV moet door een andere organisatievorm haar initiatief uit 1991 voortaan aan anderen overlaten. Dat lijkt intussen ook te lukken, waarmee de voortzetting van de fotografische uitgave over Hoorn verzekerd is.

Het is weer het vertrouwde boekje geworden met de belangrijkste persfoto's van de Hoornse gebeurtenissen in het afgelopen jaar. De bijpassende teksten kregen als het voorgaande jaar de indeling in acht hoofdstukjes Nieuws, Momenten, Cultuur, Historie, Mensen, Sport, Opvallend en Bedrijvigheid. Elk hoofdstukje wordt ingeleid met een gedicht van Herman Lansdaal in de hem zo karakteristieke stijl. Het geheel wordt afgesloten met de Kroniek van Hoorn waarin de kleine en grote gebeurtenissen die het leven van de bewoners opvrolijkten door Pim van der Waal zijn geboekstaafd. Eigenlijk ontbreekt er alleen nog een overzicht van het Hoornse weer in 1995, dat ontbrak bij Velius nooit. Maar ja, tegenwoordig

hebben we Erwin Krol en zijn collega's en die doen het in kleur.

De redactie lag weer in de geoefende handen van Herman Lansdaal - hij zorgde ook voor de teksten - en de foto's kwamen uit handen van Marcel Rob, Henk de Weerd, Theo Groot en Joop Broek. De bedrijven en instellingen die deze door en door Hoonse uitgave mogelijk maakten - ik telde er dertien - vindt U op de een na laatste pagina.

Op de inhoud ga ik niet in, want dan koopt U het boek niet meer. Hoogstens zou iets gezegd kunnen worden over de accenten die er gelegd worden. Als ik het boek doorblader, valt me op, dat er ontzettend veel geopend wordt in deze stad. Je zou zeggen, dat het leven er goed is. Daar tegenover valt die ene pastor die vertrekt, in het niet.

Wat inhoud en vormgeving betreft is er in vergelijking met het vorige jaar weinig veranderd. Het omslag blijft nog steeds zo bont dat een kleurenblinde er hoofdpijn van krijgt. Het nut van een indeling in acht hoofdstukjes blijft me ontgaan. Allochtone fietsende vrouwen vind ik even opvallend als een jongen die van acht meter hoogte in het water springt. Een kleine index op personen en of gebeurtenissen en plaatsen zou de bruikbaarheid belangrijk vergroten. Dan wordt het wat meer dan een aardig fotoboekje. Maar ik blijf het onze lezers aanbevelen.

Verkrijgbaar bij VVV en de Hoornse boekhandel. De prijs is f 13,90. Henk Saaltink